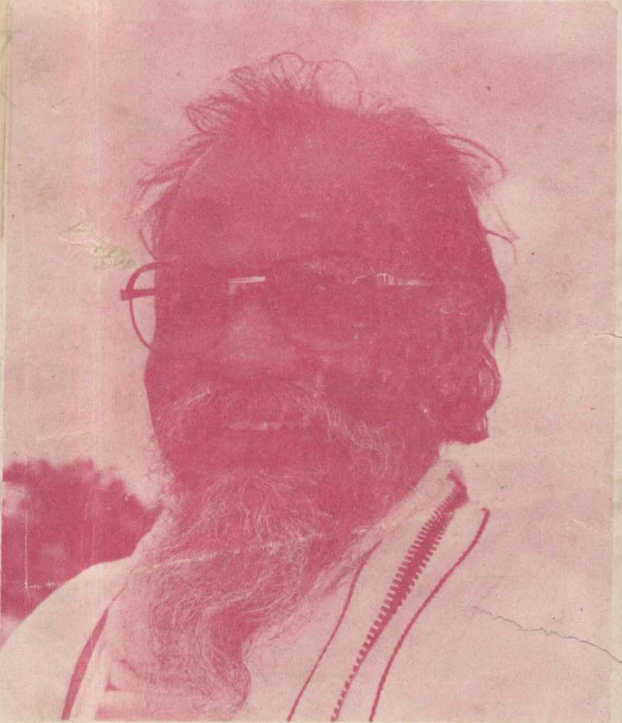

સંસારની સેન્દ્રલ જેલનો
હું પણ એક કેદી છું

પ્રવક્તા

પૂ. આચાર્યશ્રી પદ્મસાગરસુરીશ્વરજી

કુટુંબમાં કાયમી સંસ્કાર સિંચનની વ્યવસ્થા કરવા
અને

નિષ્ઠાભરી સેવાપ્રવૃત્તિઓના સાથીદાર બનવા માટે
સહવિચાર પરિવારનું સભ્યપદ

આજીવન : રૂ. ૪૦૧

સ્વજન : રૂ. ૫૦૧

મુરખી : રૂ. ૧૦૦૧

વિશિષ્ટ સેવા : રૂ. ૫૦૦૧

વ્યક્તિનું અવસાન થયા પછી
પણ એનું સભ્યપદ ચાલુ
રહે છે ને કુટુંબને મળે છે.

સભ્ય થતાં જ ૭૫ થી ૧૦૦ રૂપિયાનાં પ્રકાશનો ભેટ અપાય
છે. તે પછી દર મહિને સુવિચાર અને બાળકોનું છાપું એમ બે
માસિકો તેમજ દર વર્ષે કેટલાંક પ્રકાશનો ભેટ મોકલાય છે.

*

કુટુંબમાં સંસ્કાર સિંચન માટેનાં
બે માસિકો :

સુવિચાર

૧ વર્ષ : રૂ. ૧૫

વિદેશમાં રૂ. ૪૦

૩ વર્ષ : રૂ. ૪૦

વિદેશમાં રૂ. ૧૦૦

બાળકોનું છાપું

૧ વર્ષ : રૂ. ૬

વિદેશમાં : રૂ. ૧૫

*

વિવિધ પ્રસંગે વહેંચવા માટે પ્રેરણાભર્યાં
પ્રકાશનો પણ મંગાવજો, વાંચજો ને વહેંચજો.

સંસારની સેન્દ્રલ જેલનો
હું પાણુ એક કેદી છું.

પ્રવક્તા
પૂ. આચાર્યશ્રી પદ્મસાગરસૂરીશ્વરજી

સંકલન
“ નિમિત્તમાત્ર ”

ઓચ્છવલાલ ગોરધનદાસ - ટાઇટલિસવાળા
સદ્ભાવ ગંથાવલિ

સદ્ભવિચાર પરિવાર
દરિયાપુર ટાવર સામે, અમદાવાદ-૧
ફોન : ૩૩૭૬૭૦

મૂલ્ય : ત્રાલીસ પૈસા

- આવૃત્તિ ૧લી
- ધનતેરશ તા. ૧૦-૧૧-'૮૫
- પ્રત : ૫,૦૦૦

- મૂલ્ય : ૪૦ પૈસા
- વહેંચવા માટે
૧૦૦ પ્રતના રૂ. ૩૫

સંસારની સેન્ટ્રલ જલમાંથી ઝૂટવાના
સંતે શોધેલો ઉપાય સૌને માટે સુલભ
બંને તે માટે આ પુસ્તિકા મળાવતા રહેજો
ને સ્વજનોને વહેંચતા રહેજો.

પ્રકાશક :

સદ્વિચાર પરિવાર
દરિયાપુર ટાવર સામે,
અમદાવાદ-૧
ફોન : ૩૩૭૬૭૦

મુદ્રક :

સદ્વિચાર પરિવાર
વિકલાંગ પુનર્વાસ કેન્દ્ર,
ઉવારસદ જિ. ગાંધીનગર

સંસારની સેન્દ્રલ જેલનો હું પણ એક કેદી છું

□ પૂ. આચાર્યશ્રી પદ્મસાગરસૂરીશ્વરજી □

આજનો દિવસ પ્રેમના અપૂર્વ પર્વનો દિવસ છે. આ પ્રેમનું પ્રતિક છે રક્ષાબંધન.

અને આ એક એવા પ્રેમનું બંધન છે, જેમાં પરમાત્માનો પણ સમાવેશ થઈ જાય છે.

સંત તુલસીદાસ જ્યારે કાશીની યાત્રામાં ગયા ત્યારે તેમણે પોતાના લક્તોની વચ્ચે એમ કહ્યું હતું કે આજની પળે રામ કરતાં પણ વધુ શક્તિ મારી પાસે છે. ને રામ સ્વયં શક્તિહીન છે.

એમના લક્તોએ કહ્યું કે આપ આવી વાત કેમ કરો છો? ત્યારે સંતે કહ્યું કે, 'કવિની ભાષા સમજવા માટે દિલ અને દિમાગની જરૂર પડે. મેં મારા હૃદયના પિંજરામાં

રામને પૂરી દીધા છે ને એની ઉપર પ્રેમનું તાળું મારીને ચાવી મારી પાસે રાખી છે. હવે રામની તાકાત નથી કે એ મારા હૃદયના પિંજરામાંથી છટકીને બહાર નીકળી જાય!

પ્રેમની અંદર એ તાકાત છે કે જે પરમાત્માને પણ વશ કરી શકે. જમે એટલું દુષ્ટ અને કઠોર હૃદય હોય તો પણ એ પ્રેમની આગળ પીગળી જાય છે.

મહાવીરની ભાષામાં કહીએ તો પ્રેમનું પરિવર્તન હમેશાં સ્થાયી હોય છે અને વ્યક્તિ જે વિચારની ભૂમિકા ઉપર ચાલી જાય તો એના હૃદયનું પરિવર્તન થઈ જાય છે અને આવા વિચાર અને તે અંગેનું ચિંતન લોકો સુધી પહોંચાડવાનો પ્રયત્ન હમેશાં સાધુ-સંતો કરતા જ આવ્યા છે.

જીવ ભૂલ કરવાના સંસ્કાર લઈને જ જગતમાં આવે છે. માનવમાત્ર ભૂલને પાત્ર છે. પરંતુ થયેલી ભૂલ સુધારી લઈ જીવનને વિન્નત બનાવી દેવું એમાં જ માનવતા છે.

જીવન એનું જ ઉજળું ગણાય છે, જેને જીવન જીવતાં આવડ્યું છે.

જીના લલા હૈ ઉસકા,
જે જીતા હૈ ઈન્સાંકે લીયે
મરના લલા હૈ ઉસકા,
જે જીતા હૈ અપને લીયે.

બીજા માટે જીવન અર્પી દે એને
જ પરમાત્મા સ્વીકારે છે. બીજાની રક્ષા
માટે જીવનનું બલિદાન આપી દેવું એ બહુ
મોટા પુણ્યની વાત છે.

જીવનનો સંઘર્ષ જ્યાંથી શરૂ થતો હોય
ત્યાંથી જ તમારે જાગૃત થઈને ધ્યાન આપ-
વાનું છે. ઘણા લોકો મને પૂછે છે કે ધર્મ શું
મંદિર કે મસ્જિદથી શરૂ થાય છે? ત્યારે હું
કહું છું કે ના, ધર્મ તો જીવથી શરૂ થાય
છે. અને આપણી ભૂલથી જ ખતમ થાય છે.

આપણા શરીરની રચનાને આપણે જોઈએ
તો આંખો બે છે પણ એનું કામ એક છે.
કાન બે છે પણ એનું કામ એક છે. નાકમાં
છિદ્ર બે છે પણ એનું કામ એક છે. હાથ અને
પગ બધાં છે. પણ એમનાં કામ એક-એક છે
પરંતુ જીવ એક છે ને એનાં કામ બે છે.

જીવ બહુ ખતરનાક છે. એની પાસે બે

મહત્વના ડિપાર્ટમેન્ટ છે. જોટું ખાવાપીવાનું ને જોટું ખોલવાનું. એ જોટું ખોલે એટલે તરત સંઘર્ષ પેદા થઈ જાય ને એવો તણખો ઝરે કે જીવન આખું જલીને ખાક થઈ જાય.

તમે જ્ઞેશો તો આંખની ઉપર કોઈ સિક્યુરીટી નથી. કાનની ઉપર કોઈ ગાર્ડ નથી, નાકની ઉપર કોઈ ચોકીદાર નથી પરંતુ જીભની ઉપર તો બત્રીસ બત્રીસ ચોકીદાર રાખવા પડ્યા છે. એટલે બહુ જ સમજીવચારીને ખોલવાનું રાખજો.

વિદ્વાન અને મૂર્ખ એ બેમાં અંતર એટલું જ છે કે મૂર્ખ ખોલ્યા પછી પસ્તાવો કરે છે અને વિદ્વાન ખોલતાં પહેલાં વિચારી લે છે. વિદ્વાનની વાણી પર વિવેકનો અંકુશ હોય છે અને વિચાર પર સફલાવનું નિયંત્રણ હોય છે કે હું જે બોલું એનાથી મારા જીવનની સુગંધ ફેલાવું, હું જે કહું એનાથી સાંભળનારને આશાયેશ મળે, મારો પ્રેમ સર્વત્ર વ્યાપક બની જાય ને મારા પ્રેમની સાધના સ્વથી સર્વ સુધી પહોંચી જાય.

આવી સફલાવનાની સાથે હું વાણીનો

એવો વ્યાપાર કરું જે પુણ્યનો નફો આપી જાય, પ્રેમનો પ્રેક્ષીટ આપી જાય અને ખીજના હૃદય-માં મારા પ્રેમનું જબરૂં સામ્રાજ્ય સ્થપાઈ જાય.

પર્વ તો પ્રકાશ આપતું હોય છે. પર્વથી પ્રેરણા મળતી હોય છે. પર્વથી માર્ગદર્શન મળે છે. પરંતુ એની ઉજવણી માત્ર ઔપચારિક રીતે કરવાની ન હોય.

જીવનની વાસ્તવિકતાને નજરમાં રાખીને આપણે પર્વની એવી ઉપાસના કરીએ કે આપણી ભીતરની વાસનાઓ નાશ પામે.

ભગવાન મહાવીરનું ચિંતન અને કથન એ હેતુપૂર્વકનું હતું કે વ્યક્તિ પાપથી શી રીતે બચે ? એવો કયો પ્રોસેસ કરી શકાય કે માણસ પાપી મટીને પરમેશ્વર બની જાય ? શૈતાન મટીને સંત બની જાય ?

સંતોનો આશય અને એમનો દષ્ટિકોણ આટલા માટેનો જ હોય છે.

ધર્મ તો એક વ્યવસ્થા છે. એ ભલે અલગઅલગ સંપ્રદાયોમાં વહેંચાયેલો હોય. પરંતુ એનું લક્ષ્ય તો માનવના આત્મિક ઉત્થાનનું છે. આત્માના ધર્મને કોઈ ભેદ નડતો નથી.

ગાય ભલે પીળી હોય, કાળી હોય કે
કોઈપણ રંગની હોય, એનું દૂધ તો સફેદ જ
મળશે. એ જ રીતે ધર્મ ભલે હિંદુ હો,
મુસલમાન હો, જૈન હો કે ખ્રિસ્તી હો.
પેકીંગ ભલે ગમે તે નામનું હો, માલ તો
પરમાત્મતત્વનો જ હશે, માનવતાનો જ હશે.

ગાંધીજીએ રામરાજ્યની જે કલ્પના કરી
હતી તેની પાછળ એમનો એ જ ભાવ હતો કે
હિંદુ સાથે હિંદુ બની જાય અને ગીતાના
આદર્શોને પોતાના જીવનમાં ચરિતાર્થ કરે.
મુસલમાન સાથે મુસલમાન બની જાય, પવિત્ર
ઈન્સાન બની જાય અને કુરાનના આદેશ
પ્રમાણે પોતાનું જીવન ઘડતર કરે. જૈન સાથે
જૈન બની જાય ને મહાવીરના આદેશ પ્રમાણે
જીવન જીવે અને ક્રિશ્ચિયન સાથે ક્રિશ્ચિયન
બની જાય ને બાઈબલના આદેશ પ્રમાણે સર્વત્ર
પ્રેમ વહાવે. આમ પ્રત્યેક ભારતવાસી પોત-
પોતાના ધર્મ પ્રમાણે પોતાના જીવનને પવિત્ર
બનાવે અને પોતપોતાના ધર્મગ્રંથોને જીવનના
આચારમાં ઉતારે તો દેશમાં રામરાજ્ય આપો-
આપ આવી જાય એવી ગાંધીજીની ભાવના હતી.

પરંતુ અત્યારે જે વાતો થાય છે અને જે કંઈ હકીકતો દેખાય છે એ બધું નકલી છે. પરમાત્માની પ્રાર્થના કરીએ તો એમાં કોઈ ભાવના ધબકતી નથી. પરમાત્માને પામવાની કોઈ તરસ તડપતી નથી, ને પોતાના પાપ માટેનું કોઈ રૂદ્ધન નથી.

જ્યાં સુધી પોતાના પાપનું રૂદ્ધન પ્રગટ થતું નથી ત્યાં સુધી મનનું પ્રક્ષાલન શી રીતે થાય ? અને જ્યાં સુધી મનનું પ્રક્ષાલન થાય નહિ ત્યાં સુધી ચિત્તની શુદ્ધિ શી રીતે થાય ? અને જ્યાં સુધી ચિત્તની શુદ્ધિ ન થાય ત્યાં સુધી સાધનાની સિદ્ધિ શી રીતે મળે ?

એટલે જ ભગવાન મહાવીરે ચિંતન આપ્યું છે કે હમેશાં વિચાર કરીને જ વર્તો.

એ એક મનોવૈજ્ઞાનિક સત્ય છે કે અચાનક આવેશમાં આવીને કોઈકે ખોટું કામ કરી બેસે ત્યાં સુધી તો બહુ વાંધો નથી આવતો પરંતુ ખોટું કામ કર્યા પછી એના હૃદયમાં જે પાપનું રૂદ્ધન પ્રગટ થતું નથી, પશ્ચા-તાપની ગંગા વહી નીકળતી નથી, પરમાત્મા માટેનો દર્દભર્યો પોકાર પ્રગટ થતો નથી. તો

પ્રભુનાં દ્વાર પણ એના માટે ઉઘાડાં રહેતાં નથી.

આપણે એક અગર ડ્રાફ્ટ લઈને જે કંઈ જઈએ અને એમાં જે કોઈ ટેકનિકલ ભૂલ હોય તો તે એક કે ડ્રાફ્ટનો સ્વીકાર નથી કરાતો પણ પાછો વાળવામાં આવે છે એ જ રીતે પ્રભુનાં દ્વાર પર પ્રાર્થનાનો મૂલ્યવાન એક અગર ડ્રાફ્ટ આપણે રજૂ તો કરીએ પરંતુ એમાં પાપના પશ્ચાત્તાપનું દર્દ ન હોય, પ્રભુને પામવાની ધ્યાસ ન હોય અને પ્રભુ પ્રત્યેના ભાવથી છલકાતું હૃદય ન હોય તો આપણી પ્રાર્થનાનો એક પણ ડીફેક્ટીવ તરીકે રીજેક્ટ થઈ જાય એ સ્વાભાવિક છે. માટે જ આપણે આપણી પ્રાર્થનાનો એક સુધારી લેવાની કાળજી લઈએ ને એમાં પશ્ચાત્તાપનું દર્દ, પાપની વેદના, દુઃખી પ્રત્યેની હમદર્દી દાખલ કરીએ.

માનવી બીજાઓના જીવનનાં દુઃખ-દર્દને પોતાનાં દુઃખ-દર્દ માનતો થઈ જશે તે દિવસથી એ માનવી મટીને દેવતા બની જશે.

એટલે મહાવીર ભગવાનના એ ચિંતનને હમેશાં યાદ રાખજો કે મારું જીવન તો મૃત્યુનું બીજું નામ છે. જીવન તો મૃત્યુનું પ્રવેશદ્વાર

છે. જે વ્યક્તિ પોતાના જીવનમાં ડોકિયું કરીને પોતાના મૃત્યુને નીરખી લેશે એ પાપ કરતાં પહેલાં સો વાર વિચાર કરશે. પાપની પ્રવૃત્તિને વિલંબમાં નાખતો જશે.

પરંતુ આપણે આવા વિચાર કરતા નથી એ જ આપણી સૌથી મોટી ભૂલ છે. વિચારો-માં પાપનું આક્રમણ શરૂ થાય કે તુરત જ ગંભીર ચિંતન કરજો કે મારા જીવનનું એક-એક ડગલું મોત ભણી આગળ વધતું જ જાય છે. રોજેરોજ હું મોતની નજીક પહોંચતો જઉં છું. એવે ટાણે હું આવાં પાપ કરીશ તો એનું પરિણામ કેવું ભયંકર આવશે ?

માનવ જે આટલો જ વિચાર કરે તો એ પાપની પ્રવૃત્તિમાં નિષ્ક્રિય બની જાય, એનાં પાપો દુર્બળ બની જાય, એના વિચારોમાં પવિત્રતા આવી જાય અને એના હાથે પરમાત્માને અનુકૂળ એવાં કામો જ થતાં જાય.

પરંતુ કોણ જાણે કેમ પણ કોઈ સાચું ચિંતન કરતું જ નથી, માણસ સત્તા અને સંપત્તિના નશામાં રહે છે ને ખોટાં કામ કરતો રહે છે. પૂર્વના પુણ્યને લીધે માણસને

કશુંક પ્રાપ્ત થઈ ગયું તો એ એમ માને છે કે મેં આમ કર્યું એટલે મ આ બધું મળી ગયું અને એટલે એ વળી એર જોરથી જોડું કામ કરે છે. મશહુર કવિ ગાલીબે કહ્યું હતું :
ઉછલ લો ફૂદ લો જબ તક હૈ જોર નલિયોમેં
યાદ રખના ઇસ તનકી ઉડેગી ખાક ગલીયોમેં.

તમારી પાસે શારીરિક શક્તિ હોય, પોકેટ ગરમ હોય, કોઈ શક્તિ તમારી પાસે આવી હોય તોય ઉપરના વાક્યને ધ્યાનમાં રાખજો. મોતને હમેશાં નજર સામે રાખજો. તો જ તમે જોટા કામથી બચી શકશો.

પોતાના મોત ઉપર નજર રાખીને ચાલનારો કદી જોડું કામ કરતો નથી. ભૂલથી અગર આવેશને લીધે કદાચ એનાથી જોડું કામ થઈ ગયું હોય તો પશ્ચાત્તાપનાં આંસુથી એ પાપનું પ્રક્ષાલન કરી લે છે. અંતઃશુદ્ધિ કરી લે છે ને સંકલ્પ કરે છે કે હવે પછી જોડું કામ કરવું નથી.

ભવિષ્યમાં કદી જોડું કામ કંઈક નહિ એ સંકલ્પ હમેશાં સિદ્ધિદાયક બની જાય છે.

મોટા ભાગના લોકો તો કશીક ચીજ મેળવવા પાપ કરી લે છે અને કેટલાક લોકો દ્વેષના માર્યા ખોટું બોલીને સંઘર્ષ પેદા કરતા હોય છે એટલા જ માટે મેં કહ્યું કે જીભ પર ધ્યાન રાખજો.

એક વખત પેલા ચોકીદાર ઢાંતોએ જીભને કહ્યું કે તું બહુ બડબડાટ કરીશ તો અમે તને કચડી નાખીશું. ત્યારે જીભે કહ્યું, મારી પાડોશમાં રહીને તમે મારી સાથે આવો વ્યવહાર કરો એ ઉચિત નથી. હું બજારમાં જઈને થોડુંક જ ખોટું બોલીશ તો તમે બધા જ બહાર નીકળી જશો ખસ ત્યારથી બત્રીસે ઢાંત ચૂપ બેઠા છે. કેટલી બધી ખતર-આવી જીભ પર જો નિયંત્રણ આવી જાય તો આખા જીવનનું પરિવર્તન આવી જાય.

અને આપણે તો જીવનનું જ પરિવર્તન કરવું છે. તમે જેને પ્રાપ્ત કરો છો એને છોડીને જ કાલે તમારે જવાનું છે.

આ શરીર અને સંસાર બેયને છોડવાના છે. એ હકીકતનો એકાંતમાં વિચાર કર્યા કરશો તો જ્ઞાનાવસ્થા આપોઆપ આવી જશે.

એક કરોડપતિ મરી ગયો અને લોકોએ એને લઈ જઈને કબરમાં દાટી દીધો. પછી એના મહાદાએ ઘણીય ધૂમો મારી પોતાના પરિવારજનોને. પણ કોઈ એની પાસે ન આવ્યું. કવિની આ કલ્પના જીવનના સત્યનું દર્શન કરાવે છે.

તમારું મકાન ભલે ગમે એટલું મજબૂત હોય, એ મકાનની દીવાલો ભલે સોનાની હોય, એના દરવાજા ભલે ગમે તેવા તોટીંગ હોય, એ દરવાજા ઉપર ભલે ગમે એવી મજબૂત ચોક્કી હોય તો પણ મોત આવીને ઘૂસી જવાનું છે. ભલભલા ચોક્કીદારની પણ તાકાત નથી કે એ આવી રહેલા મોતને પડકારી કે પકડી શકે.

તમારી પાસે ભલે ગમે એવી રાષ્ટ્રફલ કે મશીનગન હોય, આવી રહેલા મોતને મારવાની કોઈનીય તાકાત નથી. આજ સુધી એવી કોઈ ગોળી નથી બની જે મોતને મારી શકે.

જગતનો મોટામાં મોટો ડોક્ટર તમારો મિત્ર હોય ને તમને જીવાડી દેવાની જબરી અંખના એના મનમાં જાગી હોય તોય એની તાકાત નથી કે એ તમને કાયમ જીવાડનારી

ગોળી આપી શકે અને તમને મોત અડકશે જ નહિ એવી ખાત્રી આપી શકે.

સુપ્રિમ કોર્ટ સુધી લડી શકે એવા કોઈક નામાંકિત વકીલની પાસે જઈને તમે લાખો કરોડોની ફી આપવાની તૈયારી દર્શાવી આવી રહેલા મોત સામે મનાઈદુકમ માગશો. તો એ વકીલની પણ તાકાત નથી કે તમારા મોતને આવડતું અટકાવી શકે.

આપણું આખું જીવન મોતથી ઘેરાયેલું છે. એ ક્યારે આવી પડે ને જીવન ક્યારે સમાપ્ત થઈ જાય એની કશી ખબર પડતી નથી.

મહાન શક્તિશાળી સિકંદરને પણ દુનિયાને છોડીને જવું જ પડ્યું. એ આખી દુનિયાનો માલિક હોવા છતાં એને ખાલી હાથ જવું પડ્યું.

દુનિયા છોડીને જવાનો વખત આવશે ત્યારે આપણી પણ આજ હાલત થવાની છે.

પેલું કરોડપતિનું, કબરમાં દટાયેલું શબ કવિના શબ્દોમાં કહી રહ્યું હતું કે મારી પાસે તો બધુંય હતું છતાં મને એકલાને અહીં કોણ મૂકી ગયું? એના જવાબમાં કવિ કહે છે : તને તારા કોઈ દુશ્મનો અહીં મૂકી

ગયા નથી તારા ધરના લોકો જ, તારા સ્વ-જનો જ તને અહીં મૂકી ગયા છે.

એટલે મોતની સામે બહારનું કોઈ આવીને તમને રક્ષણ આપી શકવાનું નથી. તમારા વિચારો જ તમને મોતના ભય સામે રક્ષણ આપી શકશે. અને મોત આવે ત્યારે એને પ્રેમથી સત્કારવા તત્પર રહી શકો એવી તાકાત તમને આપી શકશે.

એટલે તમે વિચારો દ્વારા જીવનનું રક્ષણ પ્રાપ્ત કરો અને એમાં પરમાત્માનું ચિંતન ઉમેરીને આત્માનું પોષણ પણ પ્રાપ્ત કરો.

તમારા જીવનની ભીતરમાં ડોકીયું કરો અને જીવનને જ્યોતિમય, પ્રકાશમય બનાવી દો કે જેથી એમાં પ્રવેશતાં જ, પાપને બીક લાગે.

આપણા જીવનમાં કોઈ ખોટા વિચાર પ્રવેશે નહિ અને આપણા વડે કશું ખોટું કામ થઈ જાય નહિ એ માટે આપણે જ આપણા ચોકીદાર બની જઈએ.

આપણા વડે કોઈનીય આંતરડી કકળે નહિ એટલી કાળજી આપણે રાખીએ.

કુદરતના એ નિયમને આપણે કાયમ યાદ

રાખીએ કે કોઈ નેય રડાવનારો જીવનમાં કદી હસી શકતો નથી. કોઈ નેય દુઃખી કરનારો જીવનમાં કદી સુખી થઈ શકતો નથી અને કોઈ નેય મારી નાખનારો શાંતિભયુક્ત જીવન જીવી શકતો નથી.

તમારા જીવનમાં એક એવો આદર્શ અપનાવો કે આ જ્વલમાંથી બહાર નીકળ્યા પછી તમારું જીવન ચોમેર સુવાસ મહિંકાવતું હોય ને પ્રકાશ પાથરતું હાય.

આજે તમે અહીં સ્વીકારેલું પ્રેમનું રક્ષાબંધન તમારા રક્ષણનું પરમ સાધન બની જાય એવા બનવાનો સંકલ્પ તમે આજે કરો તો જ પર્વની સાર્થકતા પામી શકાય.

લોકો તમને ભલે કેદી કહેતા હોય પરંતુ હું જાતે જ સ્વીકારું છું કે હું પણ મોટો કેદી છું. તમે સરકારના ગુનેગાર છો તો તો તમે આ સેન્ટ્રલ જ્વલમાં આવ્યા છો અને અમે ઈશ્વરના ગુનેગાર છીએ કે સંસારની સેન્ટ્રલ જ્વલમાં પેદા થયા છીએ.

આજીવન કેદની સજા મેળવીને તમે જ્વલમાં આવ્યા છો તો અમે જ્વલની બહાર રહીએ

છીએ. બાકી જીવન અને જેલ એય એક જ છે. તમે પણ કેદી છો, અમે પણ કર્મના કેદી છીએ. અમે પણ જન્મથી માંડી મૃત્યુ સુધી બંધનમાં જ છીએ.

આ દુનિયામાં સ્વતંત્ર તો કોઈ જ નથી. જન્મ્યા ત્યારે નવ મહિના માતાના ગર્ભની કેદમાં રહ્યા, જન્મ્યા પછી તરત માની કસ્ટડીમાં આવ્યા તે પછી પચીસ વર્ષ સુધી બાપની કસ્ટડીમાં રહ્યા, પચીસ વર્ષ પૂરાં થયાં ને લગ્ન થયાં એટલે પતિ કે પત્નીની કસ્ટડીમાં આવ્યા ને ઘરડા થયા એટલે સંતાનોની કસ્ટડીમાં આવ્યા. આમ દુનિયામાં જીવનારો એકે-એક માણસ કેદી છે.

આ કેદીપણામાંથી મુક્ત થવાય એ માટેની મહેનત આપણે કરવાની છે. અને તે માટેના આશીર્વાદ આપવા હું આવ્યો છું.

સદ્વિચાર પરિવારની તમારા પ્રત્યેની સદ્ભાવનાનો વ્યાપ એટલો મોટો છે કે આજે એ સદ્ભાવના મને પણ અહીં ખેંચી લાવી છે. મને તો એમ થાય છે કે હું અહીં રોજ આહું અને હૃદયની વાતો કરું. પરંતુ સમય

મર્યાદિત છે ભવિષ્યમાં વળી પાછો કચારેક તમારી પાસે આવીશ અને વાતો કરીશ.

અત્યારે તો તમને એટલા જ આશીર્વાદ આપું છું કે તમે આજે રક્ષાબંધન નિમિત્તે સાંપડતા બહેનોના નિર્મળ પ્રેમને સ્વીકારજો. ને હૃદયમાં પણ સૌ પ્રત્યેનો પ્રેમ પેદા કરજો.

પ્રેમ જ પ્રભુ પાસે પહોંચવાનું એક માત્ર દ્વાર છે. ‘પ્રેમગલી અતિ સાંકડી, તામે’ દો ન સમાય. આ પ્રેમગલી દ્વારા આપણે પ્રભુ પાસે પહોંચવાનું છે અને એ માધ્યમ જ આજે આપને આપવામાં આવી રહ્યું છે.

તમે પણ પ્રેમના માધ્યમ દ્વારા જીવનની શુદ્ધતા મેળવો, જીવનને મંદિર જેવું પવિત્ર બનાવો અને તમારી વાણીને એવી સુંદર બનાવો કે તેને સાંભળનારો પ્રેમના બંધનમાં બંધાઈ જાય.

આ રીતે તમે તમારા જીવનને ઉત્તમ બનાવો અને સંકલ્પ કરો કે અહીં ભલે અપરાધી બનીને આવ્યો પરંતુ હવે મારે શાહુકાર-સજ્જન બનીને બહાર જવું છે,

અને અનેકની ભલાઈ માટે જીવનને સમર્પિત કરી દેવું છે અને જીવનને સુવાસમય, ઉભસમય, પ્રકાશમય અને જ્યોતિમય બનાવવું છે.

તમારા આવા રૂડા સંકલ્પો સર્જળ બને એવી મારી શુભકામના છે.

[સામ્પરમતી જ્ઞેલમાં રક્ષાબંધન વખતે ઉદ્દેષ્યોધન]

વિકલાંગજનોને સ્વાવલંબી બનાવતા
સહવિચાર પરિવાર-વિકલાંગ પુનર્વાસ કેન્દ્ર

ઉવારસદ : જિ. ગાંધીનગર

ને સ્વાવલંબી બનાવવા આટલું કરીએ :

વિકલાંગ દત્તક યોજના : રૂ. ૨૦૦૦

ભૂમિદાન : ૧ વીધાના : રૂ. ૪૦૦૦

કાયમી ભોજનતિથિ : રૂ. ૫૦૦૦

*

દરદીનારાયણની ભક્તિભરી સેવા કરનારી
હરગોવિન્દાસ પ્રભુદાસ

સહવિચાર પરિવાર આઈ હોસ્પિટલ

દ્વારા સેવાના સાથીદાર બનવા આટલું કરીએ

દર્દી દત્તક યોજના : રૂ. ૧૦૦૦

કાયમી ભોજન તિથિ : રૂ. ૨૫૦૦

પથારીદાન : રૂ. ૫૦૦૦

માસિક નેત્રચક્ર : રૂ. ૮૦૦૦

*

વિવિધ હોસ્પિટલોના બિંબાને સૂતેલા

દર્દીનારાયણની ભક્તિભરી સેવામાં

દર્દી સેવા કેન્દ્ર

કાયમી નિભાવ ફંડ રૂ. ૨૫૦૧ દૈનિક મદદ રૂ. ૨૫૧

અપાનાર સહયોગ આવકવેરાની

કલમ ૮૦-જી પ્રમાણે કરમુક્ત છે.

સમર્પણ વિદ્યાપીઠ

માનવજીવનના પ્રાપ્ય ઈતિહાસમાં એવા અસંખ્ય દાખલા નોંધાયા છે, જેમાં એ મહામાનવોએ ઈતર માનવભાંડુઓના કે પ્રાણીઓના કલ્યાણ કાળે પોતાનાં બલિદાન આપી દીધાં છે. હસતે મોંએ જાતને સમર્પી દીધી છે. આવા મહાપુરુષોના કારણે જ તે માનવ-ઈતિહાસ ગૌરવવંતો બન્યો છે.

આજે જીવન અતિ સ્વકેન્દ્રી બનતું જાય છે. સૌ માનવો પોતપોતાનો સ્વાર્થ સાધવામાં જ જાણે રત છે. નિઃસ્વાર્થ ભાવની તીવ્ર અછત વરતાય છે. આમ જ ચાલ્યા કરશે તો માનવતાનું થશે શું? માનવતા પરવારી જશે તો પછી માનવી અને પશુમાં કોઈ ફરક રહેશે ખરો?

સમર્પણ વિદ્યાપીઠનો ઉદ્ભવ આ ઘેરી ચિંતામાંથી થયો છે. માનવીમાં માનવતા સંસ્કારવાનું-સંકોરવાનું કામ સમર્પણ વિદ્યાપીઠે પોતાની યત્નક્રિયત શક્તિ મુજબ, પોતાના શિરે લીધું છે. આજની અને આવતી કાલની પેઢીઓને ઉજવાળવી હશે, માનવતાને જીવંત રાખી 'માનવી' શબ્દની સાર્થકતા નિભાવી રાખવી હશે, તો પ્રત્યેક માનવે હૈયામાં સમર્પણનો ભાવ જગાડવો પડશે અને એ ભાવને પ્રત્યક્ષ કરવા માટે કટિબદ્ધ થવું પડશે.

આ મહાન માનવીય પુરુષાર્થમાં સહભાગી બનવાનું સમર્પણ વિદ્યાપીઠ સૌને પ્રેમભર્યું નિમંત્રણ આપે છે.

સમર્પણ વિદ્યાપીઠ

સેટેલાઈટ સામે, જોધપુર ટેકરા, અમદાવાદ ૧૧.